

CO SE DĚJE
...ve Světové škole

03

CO SE DĚJE
...ve vaší škole

05

CO SE DĚJE
...u nás aneb Inspirace pro vás

11

světová škola

ve světě i doma

zpravodaj

04

2015

Vznik tohoto materiálu byl podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR. Za obsah materiálu nese zodpovědnost ARPOK.

OBSAH

03

Co se děje
...ve Světové škole

- Minirozhovor o migraci se zástupci MKC Praha
- Blíží se Světové odpoledne

05

Co se děje
...ve vaší škole

- Vizitky škol (1. část)
- Gymnázium nad Alejí a jeho nástěnka Světové školy
- Studenti gymnázia v Brně vybírali téma akce Světové školy
- Světoví učitelé vedli dílny na konferenci GRV

11

Co se děje
...u nás aneb Inspirace pro vás

- Týden globálního vzdělávání
- Etické vánoční dárky
- Nabídka organizací

Zpravodaj Světové školy 4/2015:

Projekt Světová škola koordinují:

Kateřina Sobotková Varianty

Petra Gajová ARPOK

Kateřina Sequensová MKC Praha

Grafika: Michaela Padrtová

Foto a ilustrace: archiv Variant,
ARPOK, MKC Praha, Dollar Photo
Club

Slovo úvodem

Milé učitelky a žákyně,
milí učitelé a žáci,

v rámci tohoto čísla, které je zároveň posledním v letošním roce, budou představeny první tři školy, které se v letošním školním roce o titul Světová škola ucházejí. Podíváme se, jaký byl letošní ročník Týdne globálního vzdělávání a jaké se objevují stereotypy ve výuce témat globálního rozvojového vzdělávání.

Světoví učitelé prezentovali svoji práci na Konferenci globálního rozvojového vzdělávání – nahlédneme, jakým tématům se věnovali. O to, jak se dají zpracovat jednotlivé indikátory, se s námi podělí učitelé a žáci z pražského Gymnázia Nad Alejí a brněnského Klasického a španělského gymnázia.

A pokud nevíte, co svým blízkým pod stromeček, nabízíme pár tipů na etické vánoční dárky.

Děkujeme za vaše úsilí v rámci projektu Světová škola a za čas, který věnujete tématům globálního rozvojového vzdělávání.

Moc si toho vážíme.

Za tým Světové školy

Petra Gajová
ARPOK

*Přejeme vám krásné
a ničím nerušené vánoční svátky
a k tomu hodně štěstí a úspěchů v novém roce.*

Rozhovor o migraci, uprchlické krizi a České republice:

Negativní postoje vůči migrantům jsou ovlivněny médii

Tři otázky vztahující se k aktuálním migračním vlnám do Evropy jsme položili zástupcům Multikulturního centra Praha Adrianě Qubaiové a Marku Čaněkovi.

V rámci událostí okolo tzv. uprchlické krize se v České republice objevují vlny negativních nálad. Proč si myslíte, že to tak je? Čím je to ovlivněné, způsobené?

Negativní postoje vůči migrantům a uprchlíkům jsou silně ovlivněny médii a politiky, kteří tvrdí, že migrace představuje pro Česko hrozbu. To je zřejmé například skrze neustálé zdůrazňování médií, že stojíme na pokraji uprchlické krize, zatímco se plánuje přesídlení pouze kolem 3500 osob. Pohled na migranty jako bezpečnostní hrozbu přehlušuje to, že jde o osoby, které prchají před válkou a potřebují naši pomoc, nebo o osoby, které hledají lepší příležitosti pro sebe a své rodiny k životu.

Globální politické klima od roku 2001 a válka proti terorismu také způsobila, že se islám vnímá jako zdroj zla a muslimové jako na první pohled podezřelí lidé, které chtějí v naší zemi zavést právo šaría. Tyto mylné dojmy způsobují, že si široká veřejnost spojuje muslimské uprchlíky a migranty s terorismem a tzv. Islámským státem (ISIS). Ve skutečnosti však většina muslimských a arabských uprchlíků ze Sýrie a Iráku dnes utíká právě před ISIS anebo pryč od autoritářského (sekulárního) režimu prezidenta Assada.

Jak byste zhodnotili současnou debatu o migraci?

Očekávali jsme, že se bude debata o migraci v České republice politizovat, a od našich kolegů z organizací v jiných evropských státech, kde je mezinárod-

ní migrace jedním z důležitých témat předvolebních kampaní, jsme tušili, že se nemáme na co těšit. Samotná politizace nemusí být špatná, protože například může přispívat ke kritickému vnímání a vytváření zranitelné a nerovné pozice migranta. Příkladem je kritika tzv. nesvobodné práce migrantů, kteří jsou závislí na zaměstnavatelích, protože jim nejde jen o udržení práce, ale i pobytu. Na druhé straně typ politizace migrace, který vytváří z migrantů nepřítel národa, lidi, kteří nejsou a nemohou být součástí tohoto národního státu, má velmi negativní dopady na vztahy etnických Čechů a migrantů. Ve veřejném prostoru jsou velmi málo slyšet hlasy za liberální a otevřenou společnost.

Učitelé se na nás obrací s dotazy, jak učit o migraci v současné době.

Co byste jim poradili?

Je důležité zdůraznit, že migrace není novým fenoménem. Česká společnost má zkušenosti ze soužití s různými skupinami příchodců, které v současné době tvoří naši populaci. Tyto zkušenosti se také týkají přijímání uprchlíků nejen po roce 1989, ale i v historii, jako jsou němečtí političtí uprchlíci před nacismem anebo řečtí uprchlíci po druhé světové válce. To se mimo jiné snažíme komunikovat prostřednictvím našeho programu „Praha sdílená a rozdělená“, kde nám jde o to prozkoumávat a zprostředkovávat naši pestrou a vícevrstevnou společnou historii, jejíž součástí je i migrace. Například připravujeme vzdělávací program pro

školy o přijímání uprchlíků v Praze v historii a současnosti.

Migrace je přirozený jev. Lidé se stěhovali odedávna, a to z mnoha různých důvodů: při hledání práce, bezpečí (ze zemí postižených válkou nebo přírodními katastrofami), za lepším životním prostředím nebo jen za sluncem či za svou láskou. Dále je klíčové seznamovat se s příběhy českých uprchlíků, kteří byli před rokem 1989 na Západě přijímáni ve statisících. Domníváme se, že tento přístup pomáhá utvářet vyváženější pohled na současnou tzv. uprchlickou krizi.

SEZNAMTE SE...

MAREK ČANĚK

– ředitel Multikulturního centra Praha, dlouhodobě se věnuje regulaci pracovní migrace v České republice, postavení cizinců na trhu práce, politickým právům imigrantů a občanství

ADRIANA QUBAIOVÁ

– doktorandka oddělení Gender Studies Central European University v Budapešti, kde se zaměřuje na genderový výzkum v Libanonu, mezi její další výzkumné zájmy patří migrace a uprchlíci, pracovní práva a feministické pojetí transformační spravedlnosti

Nenechte si ujít a zarezervujte si termín

světová
škola
ve světě i doma

vás zve na

SVĚTOVÉ ODPOLEDNE

*Chcete sdílet s ostatními kolegy své zkušenosti?
Jste zvědaví, jak pracují s žáky na jiných školách?
Chcete načerpat novou inspiraci?
Přijďte na Světové odpoledne.*

**Kdy? 11. března 2016
v odpoledních hodinách
Kde? Praha (Skautský institut)**

V podvečer budete moci
navštívit i film v rámci filmového festivalu
o lidských právech **Jeden svět.**

Více informací vám zašleme v únoru 2016.

Kdo letos usiluje o titul Světová škola?

garant	název školy	koordinátor	kontakt	web
Varianty	MŠ Vlkava, okres Mladá Boleslav	Čadilová Jitka	skolkavlkava@seznam.cz	www.msvlkava.cz
Varianty	Soukromá ZŠ s RVJ Dino Elementary School s.r.o., Praha	Vlasta Kovaříková	kovarikova_vlasta@centrum.cz	www.dinoskola.cz
Varianty	ZŠ a MŠ Třebotov	Jana Hančová	janacepka@volny.cz	www.zstrebotov.cz
Varianty	Gymnázium Moravský Krumlov, přísp. organizace	Lenka Faltýnková	faltynkoval@seznam.cz	www.mkgym.cz
Varianty	Klasické a španělské gymnázium Brno-Bystrc, přísp. organizace	Gabriela Těšáková	gabrielatesakova@centrum.cz	www.gyby.cz
Varianty	Gymnázium Nad Alejí, Praha	Zuzana Bukovská	zuzana.bukovska@alej.cz	www.alej.cz
MKC Praha	Evangelická Akademie, Praha	Jana Rollová	janikrat@centrum.cz	www.eapraha.cz
MKC Praha	1st International School of Ost- rava	Tomáš Mihulka	mihulka@is-ostrava.cz	www.is-ostrava.cz
MKC Praha	ZŠ a MŠ Tlustice	Barbora Mužíková	bramburkam@email.cz	www.zsmstlustice.cz
ARPOK	ZŠ a MŠ Ptení	Jakub Ambros	jakub.ambros@gmail.com	www.zsmspteni.cz
ARPOK	Gymnázium, Olomouc-Hejčín	Hana Vacková	vackova@gytool.cz	www.gytool.cz

VIZITKY ŠKOL

V tomto a následujícím čísle vás seznámíme se školami, které letos usilují o certifikát Světová škola.

Naše otázky

- 1) Čím je vaše škola výjimečná?
- 2) Jak ve škole pracujete s globálními a rozvojovými tématy?
- 3) Proč se ucházíte o titul Světová škola?

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA PTENÍ

1 Snažíme se o komunitní přístup – úzkou spolupráci s rodiči a vedením obce. To je podpořeno aktivním přístupem pedagogů a širokou nabídkou různých kroužků a volnočasových aktivit. Mezi další pozitiva patří kvalitní materiální vybavení školy a v neposlední řadě i menší počet žáků (menší vesnická škola).

2 Globální témata se snažíme zapojovat do ŠVP nejen v podobě mezipředmětových vazeb, ale také prostřednictvím různých besed a preventivních programů. V současnosti v této oblasti vnímáme určité rezervy. Projekt „Světová škola“ nám může pomoci tato témata zastřešit.

3 Žijeme v době, ve které se situace a dění ve světě dramaticky mění, a proto považujeme za důležité, aby se naši žáci dokázali v dnešním globalizovaném světě zorientovat a hledat svůj pohled na věc. Naše škola i žáci se již v minulosti zapojovali do aktivit spojených s GRV. A přestože jsme jenom malá vesnická škola, je pro nás velkou výzvou usilovat o získání titulu „Světová škola“.

MATEŘSKÁ ŠKOLA VLKAVA, OKRES MLADÁ BOLESLAV

1

Naše mateřská škola je výjimečná tím, že máme partnerskou školu v Keni, se kterou spolupracujeme již třetím rokem. Za velmi důležitou považujeme zpětnou vazbu, protože obrázky, které dětem posíláme, mají opravdu svého adresáta. Děti také vidí na fotografiích nebo videu skutečnou podobu světa.

2

Globální témata jsou součástí vzdělávání dětí ve škole. Děti se zajímají o život svých kamarádů v Keni, ale i jinde ve světě. Zároveň seznamují i rodiče, sourozence a kamarády s tím, o čem si ve škole povídáme, s obrázky a fotografiemi, které jim do školy přišly atp.

3

Domnívám se, že globální vzdělávání je součástí života v naší škole, ale rádi bychom tuto oblast rozšířili o další projekt. Děti mají znát realitu a problémy světa, a pokud je poznají, tak je mohou i svým chováním v budoucnu ovlivnit. Získání titulu je dobrou prezentací školy.

EVANGELICKÁ AKADEMIE: VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PRÁCE A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA

1

„Nemusíme se přezouvat.“ **Ady**

„Jsme malá škola s přátelskou atmosférou, krásnou zahradou, ovocnými stromky a zajíci.“ **Zdeňka**

„Můžeme tu být sami sebou.“ **Eliška**

2

„Součástí naší školní praxe je práce se zdravotně postiženými a s lidmi bez sociálního zázemí.“ **Robert**

„Před Vánoci pořádáme Multikulturní den.“ **Týna**

„Účastníme se běhu pro Afriku, podporujeme tak stavbu školy v Africe.“ **Pája**

3

„Chceme se více dozvědět o globálních problémech, protože nám nejsou lhostejné.“ **Pája**

„Chceme pomáhat.“ **Ady**

„Chceme vědět, že chodíme na dobrou školu, která se o problémy zajímá a chce je řešit.“ **Markéta**

Jak jsme vytvářeli nástěnku **Světové školy**

Školy usilující o titul Světová škola se vrhly do plnění indikátorů. Gymnázium Nad Alejí vytvářelo nástěnku. Do její tvorby se zapojili žáci kvarty B, kteří popisují průběh tvorby.

Protože se projekt jmenuje Světová škola, napadlo nás spojit logo a nástěnku s mapou světa. Samozřejmě jsme nechtěli nic obyčejného, muselo to upoutat, aby se jiní studenti před naší nástěnkou zastavili.

Po konzultaci s paní profesorkou na výtvarku jsme došli k názoru, že nejlepší bude udělat kontinenty pomocí špendlíků a ty poté propojit bavlnkami.

Nástěnkou jsme chtěli všem ukázat, že i když jsou některé problémy globální, řeší se v rámci celého světa jinak, podle rozdílných zákonů nebo jiných specifických norem. Logo poukazuje na to, že i my jsme součástí většího celku a úkolem všech je snažit se tento celek zvelebovat a přispívat ke společnému snažení o lepší a spravedlivější svět.

A pak jsme společně přemýšleli, co

by mohlo být znázorněno v každém kontinentu. Nakonec to skončilo u interaktivních symbolů pro jednotlivé státy (lego, Buddha, ropná rafinerie, pivo, pyramidy...). List na logu je tam proto, že jej máme ve znaku naší školy.

žáci kvarty B

Jak se nástěnka tvořila? Podívejte se na:

<http://gna-svet.webnode.cz/>

Vybírali téma akce Světové školy

Azylový dům pro matky s dětmi, nebo nízkoprahové centrum pro děti a mládež? Žáci Klasického a španělského gym-

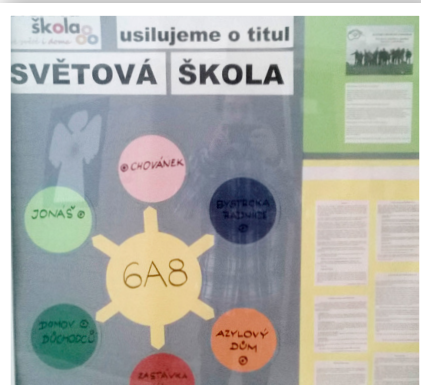
názia Brno-Bystrc se zamýšleli nad tématem akce v rámci Světové školy. A co dodat... Ve svých nápadech byli opravdu kreativní. Žáci se rozdělili do týmů a každý z nich se věnoval jednomu z témat, o které měl zájem a prozkoumával ho do hloubky.

Možnosti, mezi kterými vybírali, byly: Domov pro matky s dětmi Společná cesta, Nízkoprahové centrum pro děti a mládež Jonáš, dětské centrum Chovánek, Úřad městské části Brno-Bystrc a Domov pro seniory a pobytové zařízení pro uprchlíky v Zastávce u Brna.

Každá skupina navštívila dané zařízení, kde se sešla s místním pracovníkem,

se kterým diskutovala nad konkrétními možnostmi spolupráce v rámci projektu Světová škola. Úřad městské části Brno-Bystrc nabídl žákům propagaci projektu v místních novinách. Podporu vyjádřil i starosta.

Jako nejpravděpodobnější se však jeví spolupráce s dětským centrem Chovánek, v rámci níž by například žáci uspořádali pro děti vánoční besídku, kreativní dílničku nebo interaktivní a vzdělávací pohádková představení. Také v nízkoprahovém centru Jonáš žáci plánují zrealizovat pro místní děti sportovní den. Nakonec si studenti demokraticky odhlasovali Jonáše.

Světoví učitelé vedli dílny na konferenci GRV

Konference **Rozumíme současnému světu?** se uskutečnila 11. listopadu na Ministerstvu zahraničních věcí. Na konferenci byly představeny konkrétní příklady dobré praxe a zkušenosti se zaváděním globálních témat do vzdělávacího systému.

Konference se zúčastnili zástupci odborné veřejnosti, pracovníci pedagogických institucí a zřizovatelů, ředitelé i učitelé základních a středních škol. Hlavním cílem konference byla popularizace konceptu globálního rozvojového vzdělávání a získání doporučení pro jeho další uplatnění v ČR.

Jedním z bodů programu byli i dílny vedené učiteli ze Světových škol. Rádi bychom jim tímto poděkovali za vynaložené úsilí.

WORKSHOP 1

Jak začlenit témata globálního rozvojového vzdělávání do života školy

ZŠ ZÁMECKÁ LITOMYŠL

Světová škola od r. 2013

Lektoři:

• Stanislav Švejcar • Ondřej Vomočil • Martina Novotná (Varianty)

V průběhu workshopu se účastníci seznámili s možnostmi začlenění cílů globálního rozvojového vzdělávání do školního vzdělávacího programu a života školy. Prakticky si vyzkoušeli naformulovat výstupy ŠVP v závislosti na výstupech RVP ZV a cílech GRV. V závěru workshopu mohli nahlédnout do zpracování výstupů ŠVP konkrétní školy.

WORKSHOP 2

Hello Czech Republic

ŠKOLA KAVČÍ HORY

Světová škola od r. 2014

Lektoři:

• Kateřina Měšťánková • Petra Skalická (Varianty)

V úvodu se účastníci seznámili s tím, jak Škola Kavčí hory pracuje v projektu Světová škola a zahrnuje témata GRV do výuky. Na příkladu práce s metodikou Hello Czech Republic bylo ukázáno, jak začleňovat téma migrace do výuky. Účastníci si vyzkoušeli motivační úvodní aktivitu vedoucí k ujasnění základních pojmů v problematice migrace a uvedení do tématu uprchlictví. Nastíněny byly i následné aktivity. V závěru se pak živě diskutovalo o aktivitě. Každý dostal tipy pro další využití ve výuce a seznámil se se zpětnou vazbou od žáků, kteří již aktivity vyzkoušeli.

WORKSHOP 3 Začínáme s projektem – motivující workshop

ZŠ NEMILANY

Světová škola od r. 2014

Lektoři:

- Jiří Vymětal • Petra Gajová (ARPOK)

V úvodu školní koordinátor Světové školy představil svůj humanitární projekt (podpora africké školy), za který získala jejich škola ocenění. Dále koordinátor seznámil všechny přítomné s tím, jak dlouhodobě pracuje škola s tématy globálního rozvojového vzdělávání ve výuce. V hlavní části pak účastníci hledali možnosti, jak pojmout a zpracovat svůj projekt Světové školy, jak pracovat s tématy GRV a jaké cíle naplnit. Vzájemné sdílení a inspirace jistě podnítily k následné aktivitě ve školách.

WORKSHOP 4 Příprava, úskalí a zkušenosti při oslovování lokálních partnerů projektu Světová škola... tvorba briefing paperu, spolupráce s místní komunitou a kontaktování firem

ZŠ ZBIROH

Světová škola od r. 2015

Lektoři:

- Andrea Tláskalová • Kateřina Sequensová (MKC Praha)

Workshop byl zaměřen na seznámení s projektem Světová škola z pohledu koordinátora i učitele s důrazem na předávání zkušeností s oslovováním partnerů a zvaním různých cílových skupin ke spolupráci či účasti v projektu i jiných aktivitách. Pracovalo se mimo jiné na tvorbě tzv. briefing papers, tedy oslovovacích dopisů. Tyto dopisy či pozvánky jsou jedním z povinných kritérií, které musejí školy splnit, pokud chtějí dosáhnout titulu Světová škola. Účastníci kriticky zhodnotili již vytvořené briefing papery pro různé cílové skupiny a konkrétně si vyzkoušeli tvorbu úspěšného briefing paperu.

Týden globálního vzdělávání byl plný seminářů, výstav a soutěží

Týden globálního vzdělávání je celoevropský koncept. Soustředí se na vzdělávací aktivity v oblasti globálního rozvoje vzdělávání. Hledá možnosti, jak prohloubit respekt a porozumění mezi různými kulturami.

Každý rok se věnuje jinému tématu, letos se jednalo o téma migrace – zastřešující název byl „Na jedné lodi“.

Do tohoto týdne se zapojila řada neziskových organizací. Školy se mohly zúčastnit panelových diskuzí, seminářů, výstav nebo výtvarných soutěží. Pojďme se společně podívat, jaké akce se mimo jiné uskutečnily.

Lekce pro školy: Migrace není legrace s příběhy uprchlíků **ARPOK, o.p.s.**

Panelová diskuze pro zapojené školy s názvem Na jedné lodi se uskutečnila 18. listopadu v Olomouci. Migrace, přijímání uprchlíků či migrační kvóty dnes ve společnosti vyvolávají nečekané emoce, živé debaty, ale i obavy... „Jaký je Váš postoj k migrantům a cizincům žijícím v Olomouci? Mají na Vás vliv zprávy

v médiích? Je Česká republika skutečně připravena na integraci migrantů?” To všechno byly otázky, kterými se panelová diskuze během celého večera zabývala.

B-learningový kurz: Labyrint migrace **Varianty**

Fenomén migrace zahrnuje média. Jak se v tématu zorientovat? Jak s ním seznámat své žáky? Blended learningový kurz zkombinoval distanční studium

s prezenčním setkáním a zaměřil se na získání nových informací a zorientování se v problematice migrace. Všem přítomným nabídl aktivity, jak s tématem pracovat v hodinách.

Večer antikoloniální poezie: Rozprava o kolonialismu

MKC Praha a Iniciativa Ne Rasismu!

V poslední době se i v tuzemsku začíná hovořit o významu postkoloniálního myšlení. Tyto uzavřené diskuze se týkají především neustále přítomných fenoménů rasismu či sexismu a jejich vztahu ke společenským představám o pokroku anebo evropské modernitě. Během tohoto netradičního večera se četla jak mnohá klasická díla od známých postkoloniálních autorek a autorů, tak i současná poezie, která vzniká v údajném „třetím světě“, domněle bájném i nebezpečném Orientu anebo nám dobře známém „východě Evropy“.

Celý průběh večera doprovázela otázka, mohou-li nám, obyvatelům České republiky, básně o zkušenostech imperialismu a kolonialismu něco sdělit.

Etické vánoční dárky

Nevíte, co koupit svým blízkým pod stromeček?
Přečtěte si tipy na etické vánoční dárky, pohoštění i ozdoby.
Vyšla příloha Vánoce bez dětské práce.

Vánoce se blíží, nákupní horečka vrcholí. I letos utratíme za vánoční nákupy dohromady desítky miliard korun.
Dětem hračky, těm starším mobil, manželovi košili, kamarádce dárkové balení čaje. **Mnoho z dárků**, které krásně zabalené čekají pod stromkem, má ale nepěknou minulost – **kdesi daleko prošly rukama dětí, které je vyrobily nebo vypěstovaly, ale zůstaly chudé...**

Jak tedy potěšit své blízké a zároveň pomáhat lidem na druhé straně planety?
Máme pro vás několik tipů na etičtější Vánoce.
Podívejte se na další stránku. Naše tipy jsou pro vás připravené tak, abyste si je mohli vytisknout a popřípadě vystříhnout.

Krásné svátky vám i vašim blízkým.

Hračky

Před Vánoci v Asii prudce narůstá produkce hraček. S ní se zhoršují pracovní podmínky a rostou množství dětí, které namísto do školy musí do práce. Mnoho plastových hraček a plyšáků z Číny prozkoumejte, co nabízí český trh. Zvířátka nebo černou panenku z Namie, čili v chráněné dílně v africké Namibii ohrožené ženy. Panenka od Berkatu nebo Unicef bude nejen originální, ale pomůže i dětem v rozvojových zemích. Tradiční postavičky Rákosníčka, Mufa nebo Krtečka s kamarády šije zase Moravská ústředna Brno. Další krásné hračky vyrobené v ČR najdete na webech jako Fler.cz.

Nemateriální dárky

Hodnotný dárek nemusí být jen materiální. Darujte vzdělání nebo zážitek: například jazykový kurz, který vám pomůže si vzájemně porozumět, poukaz na výlet po krásách České republiky, kurz šití, pletení, vaření nebo jiné užitečné dovednosti, která se bude hodit. Ducha povedne roční předplatné do divadla nebo na koncerty. Skrze zážitkové weby můžete darovat i kuriozity jako poukaz na den v roli beskydského pastevce ovcí. Na takový dárek váš blízký nikdy nezapomene.

Cukroví

Dopřejte si na Vánoce kvalitní suroviny k pečení cukroví: Bio a Fairtrade čokoládu, kokos, kávu, sušené plody, bio mouku nebo máslo. Fairtrade zaručuje nejen to, že plodinu nepěstovaly děti a dospělí dostali spravedlivý zisk, ale většinou i vyšší kvalitu výrobku. Fairtrade výrobky najdete v prodejnách i e-shopech neziskových organizací jako je Obchod.NaZemi.cz, ve zdravých výživách i běžných supermarketech. Pokud je nemají, požádejte, aby je zařadili do nabídky. Srovnávejte ceny mezi Fairtrade obchodníky.

Oblečení

Mnoho bavlny k nám skrze Bangladéš, Čínu nebo Indii, kde se barví a šije, putuje z Uzbekistánu, kde stát nutí statisíce lidí, včetně dětí, bavlnu sklízet. Zkuste letos tričko z biobavlny nebo certifikované Fairtrade nebo Fair Wear, která neškodí ani lidem ani přírodě a příjemně se nosí. Na webu Coromoro.com si dokonce můžete navrhnout vlastní potisk. Bio-trička nabízejí weby StopDetskPraci.cz, (kde najdete i originální bio-dupacky), HnutíDuha.cz či Auto-mat.cz. Kvalitní oblečení z konopí, bambusu nebo biobavlny najdete na Ecovoice.cz nebo Amwa.cz. Poradí i web FerovaModa.cz.

Netradiční dárky:

Skutečný dárek

Nechcete už hromadit a dávat zbytečnosti? Darujte poukaz na dárek, který pomůže lidem v rozvojových zemích: babičce. Bezpečný porod, máme Dvacet kuřat, bráchovi Kojeneckou výživu, synovi Veselou kozu. Dárky, které zlepšují zdraví, pomůžou nastartovat rodinný podnik nebo podpoří děti ve škole, najdete na webu humanitární a rozvojové organizace Člověk v tísni. SkutečnýDárek.cz. Podobné dárky nabízejí také weby jiných neziskových organizací.

Tradiční dárky:

Domácnost

Levnou čínskou kvantitu, vyrobenou v problematických podmínkách, můžeme nahradit českou kvalitou, která pomáhá. Prozkoumejte, zda v okolí neprodává své výrobky chráněná dílna. Na webu PracPostizenych.cz najdete mnoho krásných a levných pomocníků do domácnosti, ale i hraček. Výrobky z chráněné dílny z Tibetu najdete na ProTibet.org a z Namíbie na Nama.cz – oboje pomůže tamním lidem zajistit obživu. Jako přehození nebo předložka v zimě zahřeje rouno od ovečky, která spásá ekologicky spravované louky v Bílých Karpatech. Chcete-li vybavit byt, zkuste NabytekZPalet.eu.

Kousek přírody

Chcete-li mít opravdu hmatatelný dárek, kupte kousek přírody, čímž zajistíte její ochranu. Český svaz ochránců jej nabízí na webu MistoProPřrodu.cz. Pales pořídíte přes Společnost přátel přírody Cmelák.cz. NadacePartnerství.cz zase prodá strom. Lesy přispívají k omezení globálního oteplování, a tedy i dětské práce. Nejvíce dětí totiž pracuje na venkově v zemědělství. Pokud vesnici zasáhne extrémní sucha, škola jde stranou a děti jdou spolu s rodiči bojovat o obživu.

Domácnost

Levnou čínskou kvantitu, vyrobenou v problematických podmínkách, můžeme nahradit českou kvalitou, která pomáhá. Prozkoumejte, zda v okolí neprodává své výrobky chráněná dílna. Na webu PracPostizenych.cz najdete mnoho krásných a levných pomocníků do domácnosti, ale i hraček. Výrobky z chráněné dílny z Tibetu najdete na ProTibet.org a z Namíbie na Nama.cz – oboje pomůže tamním lidem zajistit obživu. Jako přehození nebo předložka v zimě zahřeje rouno od ovečky, která spásá ekologicky spravované louky v Bílých Karpatech. Chcete-li vybavit byt, zkuste NabytekZPalet.eu.

Kousek přírody

Chcete-li mít opravdu hmatatelný dárek, kupte kousek přírody, čímž zajistíte její ochranu. Český svaz ochránců jej nabízí na webu MistoProPřrodu.cz. Pales pořídíte přes Společnost přátel přírody Cmelák.cz. NadacePartnerství.cz zase prodá strom. Lesy přispívají k omezení globálního oteplování, a tedy i dětské práce. Nejvíce dětí totiž pracuje na venkově v zemědělství. Pokud vesnici zasáhne extrémní sucha, škola jde stranou a děti jdou spolu s rodiči bojovat o obživu.

Elektronika

Opravdu nemůže náš mobil posloužit ještě rok nebo dva? A počítač, televize – opravdu je nelze opravit? Nebo získat „vysloužilce“ od kamaráda nebo příbuzného? Drahé minerály do elektronických součástek se totiž těží v zemích jako DR Kongo, kde financují válku. Jedovatý elektronický odpad pak recyklují v Ghaně či Číně holými rukama i malé děti. Pokud již kupujeme, ptejte se firmy, odkud jsou minerály v jejích mobilech. Více poradí web MakeItFair.org. Nefunkční elektroniku poctivě recyklujeme. Kdo chce opravdový originál, existuje již smartphone Fairphone, jehož etický původ je zaručený.

Recyklované šperky a doplňky

Dárky z recyklovaného materiálu nemusejí být uboze vypadající předměty, které koupíme ze soucitu. Krásné designové šperky z elektronického odpadu najdeme na Trashmade.cz. Originální šperky a doplňky recyklované z dopravních značek vyráběných v ČR nabízí ReeflexDesign.com. Náušnice z kávových kapslí tvoří Katchi.cz. Ani cyklistické dřevo nemusí končit na skládce – kvalitní pásky nebo pouzdra na telefon z nich vyrábí Rebel.cz. Dárky dostanete většinou již luxusně zabalené.

Občerstvení

Jako u všech dalších tipů platí: raději méně, ale kvalitní, než mnoho nekvalitního. Zvířata na bio-maso jsou krmená českými rostlinami, ne sójou, kvůli které jsou káceny jihoamerické pralesy. Dopřejte si bio alespoň o Vánocích, je opravdu lepší. Oceňovaná je například produkce ze Sasova na webu Biofarma.cz. Na štedrovecerní večeři je lepší český kapr, který nemusel putovat tisíce kilometrů jako file. Na stůl zkuste některou z Českých biopotravin roku, jejichž seznam najdete na Wikipedii. Mezi výherce tradičně se svými sušenkami patří BioPekárnaZemanka.cz. V zimě zahřeje čaj z bylinek z jižní Moravy ze Sonnenbor.cz nebo Fairtrade káva z MamaCoffee.cz.

Pyrotechnika

Za pyrotechniku vydají Češi asi půl miliardy Kč, tedy větší částku, než věnuje Česká republika na rozvojovou pomoc těm nejchudším zemím světa. Nebezpečnou pyrotechniku vyrábějí v Číně, Indii, Peru nebo Guatemale velmi často i malé děti. Ohňostroje a petardy ruší k šišťování. Nemohli bychom přichod nového roku oslavit jinak? Treba se stát pravidelným podporovatelem dobré neziskové organizace – peníze ušetřené za pyrotechniku na to budou stačit.

Vánoční a silvestrovské tradice:

Stromek

Živý strom není řezaný, ale ten, co stále roste. Zkuste letos jehličnan v květináči. Když se o něj dobře postaráte, po Vánocích neskončí v odpadu, ale v půdě, kde přispěje k omezení koncentrace CO₂ v ovzduší. Globálním oteplováním totiž trpí nejvíce ti nejchudší, včetně dětí v rozvojových zemích, kteří je nezpůsobili. Zkuste letos krásné dřevěné, vlastní pernickové nebo české skleněné Vánoční ozdoby.cz namísto těch čínských. Poklady najdete i v bazarech. Typy na balení dárků dá Ekolist.cz; český balicí papír prodává Papelote.cz.

Nabídky

VZDĚLÁVÁNÍ

Materiály k tématu migrace

Podívejte se na videa, která byla natočena na konferenci Za změnou je učitel a věnují se tématu migrace a islám:

video 1: [Migrace](#)

video 2: [Islám v současném světě](#)

Přečtěte si nový [bulletin](#).

Na začátku prosince jsme uspořádali diskuzní setkání se studenty s názvem [Přes hranice – migrace nejen z naší perspektivy](#). Také zde bylo natočeno video, které brzy umístíme na stránky Variant do sekce [Videa](#).

NOVÝ METODICKÝ MATERIÁL

PŘÍČINY A DŮSLEDKY – témata GRV

v historických souvislostech pro 2. stupeň ZŠ a SŠ

Jak zajímavým způsobem vnášet do výuky aktuální témata? Jak je možné pátrat po příčinách dnešního dění, a to nejen v současném světě, ale i v minulosti?

Můžeme s žáky zkoumat nejen to, jak to ve světě nebo v té které oblasti světa vypadá, ale i proč to tak vypadá. Podněcovat schopnost kriticky myslet v souvislostech – nahlédnout na jeden problém z více perspektiv a pochopit, že vše má nějakou příčinu a důsledek. A v neposlední řadě motivovat žáky k přijetí zodpovědnosti za stav světa i za své vlastní činy a zároveň rozvíjet schopnost aktivního zapojení se do řešení problémů.

Pomoci naplnit tyto cíle se snaží publikace Příčiny a důsledky – témata globálního rozvoje vzdělávání v historických souvislostech pro 2. stupeň ZŠ a SŠ, kterou v říjnu za spolupráce s osmnácti pedagogy z desíti škol vydala nezisková organizace ARPOK.

Publikaci lze získat na semináři ARPOKu či v elektronické podobě na vyžádání na e-mailu: zuzana.svajgrova@arpok.cz.

VÝZKUMNÁ ZPRÁVA

Stereotypy ve výuce témat

globálního rozvojového vzdělávání

Jaké jsou nejčastější stereotypy ve výuce GRV? V jakých situacích se stereotypy ve výuce GRV objevují? Jak se tyto stereotypy ve výuce konkrétně reprodukuji?

Výzkumná zpráva byla vytvořena ve spolupráci s Centrem občanského vzdělávání a Multikulturního centra Praha v rámci projektu „Vzdělávání pedagogických pracovníků v prevenci stereotypů v GRV“, který je podpořen z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Výzkumné šetření probíhalo přímo na českých školách na jaře roku 2015 a jeho cílem bylo dozvědět se více o stereotypech ve výuce témat globálního rozvojového vzdělávání. Na základě sebraných dat MKC Praha připravilo vzdělávací program, který je zaměřen na práci s mýty a stereotypy ve výuce GRV a na prevenci přenosů stereotypů v rámci výuky témat GRV. nabízen v roce 2016.

Celou zprávu naleznete v elektronické podobě zdarma ke stažení [ZDE](#).

ZAPOJTE SE

Hledáme lektory/ky dílen se zaměřením

na prevenci nenávistných projevů na internetu

Pro střední školy v Praze a ve středních a severních Čechách máme připravený vzdělávací program, který je zaměřený na budování respektu v online prostředí. Cílem je, aby žáci uměli rozpoznat nenávistné projevy na internetu a aby byli motivováni na ně reagovat a věděli jak.

A právě pro tento vzdělávací program hledáme lektory. Zájemci se musí zúčastnit třídního školení. Dále by měli mít základní lektorské dovednosti a zkušenosti s vedením workshopů. Od uchazečů bude vyžadována aktivní spolupráce na realizaci dílen na středních školách od února 2016 do října 2016.

Chcete se zapojit? Pošlete svůj strukturovaný životopis nejpozději do 8. 1. 2016 na e-mail: lucie.bilderova@mkc.cz a zároveň vyplňte [tuto přihlášku](#).